Skollagen efter reformerna

Utifrån prop. 2025/26:192 (Överlämnande av uppgifter mellan skolor i brottsförebyggande syfte), 2025/26:193 (Trygghet och studiero), 2025/26:194 (Nya läroplaner), 2025/26:195 (Förbättrat stöd), 2025/26:196 (Tid för undervisningsuppdraget) samt 2025/26:197 (Ett likvärdigt betygssystem), och 2025/26:198 (Bättre förutsättningar för yrkesutbildning)

Syfte och upplägg

Dokumentet redovisar kapitelvis hur de sju propositionerna påverkar skollagen men syftar inte till att ge en helt komplett bild. SKR har tagit med de mest väsentliga ändringarna som vi uppfattar dem.

För varje kapitel ges:
(1) utvalda väsentligt berörda paragrafer,
(2) paragrafvisa ändringsnotiser (vad ändras och vad betyder det),
(3) när de ska börja tillämpas, och
under tabellen en kort och förenklad summering samt vad förändringarna innebär för styrning och praktik efter införande av reformerna.

Innehåll

1 kap. Inledande bestämmelser
2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning
3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen
4 kap. Kvalitet och inflytande
5 kap. Trygghet och studiero
6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
7 kap. Skolplikt och rätt till utbildning
10 kap. Grundskolan
11 kap. Anpassade grundskolan
12 kap. Specialskolan
13 kap. Sameskolan
15 kap. Gymnasieskolan – allmänna bestämmelser
18 kap. Anpassade gymnasieskolan – allmänna bestämmelser
20 kap. Kommunal vuxenutbildning
21 kap. Fjärrundervisning
22 kap. Distansundervisning
23 kap. Entreprenad och samverkan
28 kap. Överklagande

1 kap. Inledande bestämmelser

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:194: 3, 4, 11
Prop. 2025/26:195: 4
Prop. 2025/26:196: 5

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Undervisning (3 §)	Undervisning definieras tydligare som bestäms och ledd av lärare/förskollärare; kunskap ska förmedlas och förankras.	1 juli 2028 Obs även övergångsbestämmelser
Kunskaper och värden (4 §)	Syftet förskjuts från att barn/elever ska inhämta och utveckla → till att utbildningen ska förmedla och förankra kunskaper och värden. Skrivningar om stöd och stimulans tas bort från denna paragraf, finns motsvarande skrivningar i 3 kap.	1 juli 2028
(5 §)	Skrivningar om att aktivt motverka kränkande behandling tas bort här, motsvarande skrivningar finns i 6 kap.	
Läroplan/kursplan (11 §)	Läroplaner för vissa skolformer ska även innehålla kursplaner och timplaner; stärkt koppling lag ↔ läroplan.	1 juli 2028

Summering

Syfte och undervisningsdefinition skärps; läroplaner blir mer samlande med kursplaner och timplaner; syftesbestämmelsen revideras och renodlas.

Konsekvens för styrning och praktik

Ökar styrningen mot lärarledd undervisning och den nya lydelsen avser att tydliggöra att det är skolan och lärarna som har ansvar som kunskapsförmedlare, i stället för eleven som aktör i sitt eget lärande. Läroplanerna ska utgöra en sammanhållen helhet som innefattar betygskriterier och timplanen.

2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:196: 1, 12 a (ny)

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Undervisningsuppdragets tre delar (12 a §) Ny	Ny paragraf Reglerar att planering och uppföljning tillsammans med undervisningen utgör lärares och förskollärares undervisningsuppdrag.	Träder i kraft 1 juli 2027

Summering

Lärares undervisningsuppdrag består av tre delar; planering, undervisning och uppföljning.

Konsekvens för styrning och praktik

Regeringen ges ett bemyndigande att meddela föreskrifter om den tid som ska avsättas för de olika delarna av undervisningsuppdraget i grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan och minsta omfattningen av tiden för planering och uppföljning av undervisningen i förskolan, fritidshemmet och kommunal vuxenutbildning.

3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop 2025/26:192: 12 j, 12 k och l §§ (nya)
Prop. 2025/26:194: 2, 4, 5, 7, 10, 12 i
Prop. 2025/26:195: 1, 2, 4, 5, 7–9, 11, 12, 12 j, 12 k, 5 a–5 c (nya), 8 a (ny), 8 b (ny), 12 m (ny), 4 a (upphör), 4 b (upphör)
Prop. 2025/26:196: 3

Prop. 2025/26:197: 7, 10, 12 i

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Ledning och stimulans (2 §)	Barn och elever ska, i undervisningen, ges ledning och stimulans så att de kan tillgodogöra sig kunskaper	1 juli 2028
Information vårdnadshavare (3 §)	Vårdnadshavare ska inte längre fortlöpande informeras, utan vid tillfällen som bestäms av skolan	1 juli 2028
Stöd (4 §)	Standardiserade tester införs för att identifiera stödbehov tidigt.	1 juli 2028
Tidiga stödinsatser (4 a–4 b §§)	Tas bort: garantin för tidiga stödinsatser avskaffas.	1 juli 2028
Stödundervisning (5 §)	Extra anpassningar avskaffas/ersätts av ny stödlogik i reviderad 5 § om stödundervisning	1 juli 2028
Stödundervisning (5 a–5 c §§) Nya	Stödundervisning införs: lärare bedömer och rektor ska se till att elev snabbt får stödundervisning i ma och sv; enskilt eller i grupp, begränsad tid, utvärderas	1 juli 2028
Utredning särskilt stöd (7 §)	Lärare eller mentor ska göra skriftlig anmälan till rektor om behov av utredning av särskilt stöd.	1 juli 2028
Mindre grupp eller enskilt (11 §)	Särskilt stöd i mindre grupp/enskilt underlättas (lägre trösklar) och gäller nu även elever i gymnasieskolan	1 juli 2028
Anpassad studiegång (12 §)	Anpassad studiegång får användas som sista alternativ (skärpta förutsättningar).	1 juli 2028

Överlämna uppgifter i brottsförebyggande syfte (12 k §) Ny	Skolor ska överlämna uppgifter om elever till ny skola i brottsförebyggande syfte	Efter 31 december 2026
Överlämna indivuduella studieplaner sfi (12 l §) Ny	Regleringen flyttas till ny paragraf	Ny paragraf efter 31 december 2026
Specialpedagogisk kompetens (12 m §)	Tillgång till specialpedagogisk kompetens inom komvux.	1 juli 2028

Summering

Ny stödlogik: tester + stödundervisning; extra anpassningar/garanti avskaffas; särskilt stöd ges mer flexibelt. Läraren är den som avgör om stöd behövs efter samråd med specialpedagog utifrån de nya betygsreglerna

Konsekvens för styrning och praktik

Ger tidigare och mer standardiserade insatser och minskar gränsdragningsproblem kring extra anpassningar. Fler lärare och lokaler kan komma att behövas för enskild undervisning och i mindre undervisningsgrupper.

4 kap. Kvalitet och inflytande

Påverkas av: Prop. 2025/26:194

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:194: 12

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Vårdnadshavares inflytande (12 §)	Vårdnadshavares inflytande begränsas: erbjuds i viss utsträckning (professionellt mandat förstärks).	1 juli 2028

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Vårdnadshavare erbjuds inflytande *i viss* utsträckning.

Sammantaget: professionella mandatet stärks

5 kap. Trygghet och studiero

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:193: 1–3, 4 (ny insamling mobil), 5, 5 a (ny), 5 b (ny), 6, 7, 12, 13, 13 a (ny), 13 c–13 h (nya), 14, 15, 24 (fler paragrafer får ny beteckning)
Prop. 2025/26:195: 4 a, 12, 13

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Arbetsmiljön (3§)	Det ska bedrivas både ett förbyggande och ett *upprätthållande* arbete för trygghet och studiero	
Mobilfri skola (4 §)	Daglig insamling/återlämning av mobiltelefoner i obligatoriska skolformer och fritidshem.	1 augusti 2026
Skolregler (5 §, 5 a §)	Ordningsregler blir skolregler, skolgemensamma och kopplade till konsekvensplan och rutiner	1 augusti 2026
Förväntansdokument (5 b §) Ny	Nytt krav på dokument som tydliggör förväntningar och ansvar.	1 augusti 2026
Utvisning ur klassrummet (7 §)	Utökad möjlighet till utvisning, bl.a. utan föregående uppmaning vid våld/hot/kränkning.	1 augusti 2026
Tillfälliga omplaceringar (12–13 §§, 13 a § (Ny)	Längre tidsramar och krav på planering för återgång om eleven omplacerats på annan skola.	1 augusti 2026
Nekat tillträde till skolan(13 c–13 h §§) Ny	Ny disciplinär åtgärd vid synnerliga skäl kopplade till säkerhet; krav på uppföljning och fjärr- eller distansundervisning.	1 augusti 2026
Avstängningstid (15 §)	En elev i grundskolan får stängas av i *två* veckor	1 augusti 2026

Summering

Skolregler, förväntansdokument, mobilfri skola och utökade disciplinära verktyg (inkl. nekat tillträde).

Konsekvens för styrning och praktik

Fler verktyg för elevernas trygghet och studiero men kräver rättssäkra rutiner och mer dokumentation.

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

prop. 2025/26:196

Paragraf	Förändring och innebörd (kort)	Tillämpas
Aktivt motverka (10 §)	All personal får skyldighet att informera rektorn om en elev blir allvarligt eller upprepat utsatt för kränkningar av andra elever.	1 augusti 2026
Skyndsamt utreda (10 a §) Ny	Utreda omständigheterna och vidta åtgärder i ny paragraf.	1 augusti 2026

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Färre kränkningar behöver anmälas och utredas, system behöver anpassas.

7 kap. Skolplikt och rätt till utbildning

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:194: 5, 14, 15
Prop. 2025/26:197: 5, 14, 15

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	Förändring och innebörd (kort)	Tillämpas
Betyg (5, 14, 15 §§)	Terminologi justeras i linje med ny kunskapssyn: fokus på tillgodogörande av kunskaper enligt kursplanens mål & innehåll (E-nivå eller betyget 4 som referens där relevant).	1 juli 2028

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Ny terminologi och kunskapssyn

10 kap. Grundskolan

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:194: 5, 8, 12, 13, 16 a (ny), 19, 20, 21, 23 a, 23 b, 31 a, 35
Prop. 2025/26:197: 17, 20 a, 23, 23 a–23 b, 22 (upphör), 31 a, 35

Prop. 2025/26:196: 12, 13

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?
Obs, övergångsbestämmelser

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Undervisning timplan (5 §)	Timplan: regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstid, tänkt att inkluderas i läroplanen	1 juli 2028
Undervisning struktur (8 §)	Kursplaner: ny obligatorisk struktur (syfte, mål & innehåll, *undervisningsstrategier* m.m.); två kursplaner gäller för svenska som andraspråk (SVA).	1 juli 2028
Utvecklingssamtal och plan för kunskapsutveckling (12–13 §§)	Utvecklingssamtal 1 ggr per läsår knyts till elevens *tillgodogörande* av kunskaper i mål & innehåll. *Plan för kunskapsutveckling* i stället för IUP)	1 juli 2028
Betyg SVA (16 a §) Ny	Betyg ska inte sättas i SVA när undervisning ges enligt kursplanen för grundläggande svenska.	1 juli 2028
Betyg (17 §)	Betyg betecknas med ett heltal på skalan 1–10. Högsta betyg betecknas med 10 och lägsta med 1.	1 juli 2028
Betygsregler (19–21 §§)	Betygsregler kopplas tydligare till kursplanens mål & innehåll; undantagsbestämmelsen omformuleras till att avse delar av mål & innehåll.	1 juli 2028
Bedömningssamråd (20 a §)	Bedömningssamråd, mellan lärare som undervisar i samma ämne, ska genomföras inför slutbetyg.	1 juli 2028
Lovskola betyg (23 a–23 b §§)	Lovskola uttrycks genom t*illgodogörande* av kunskaper (mål & innehåll) till E-nivå eller betyget 4	1 juli 2028
Resursskola bedömning (31 a, 35 §§)	Resursskolor: bedömning kopplas till tillgodogörande av kunskaper i	1 juli 2028

	mål & innehåll (E-nivå eller betyget 4).	

Summering

Kursplanestruktur med undervisningsstrategier. Fokus flyttas från att elever ska uppfylla kriterier till att eleverna ska tillgodogöra sig kunskap i relation till kursplanens mål och innehåll. Betyg/lovskola/resursskola kopplas till mål & innehåll

Konsekvens för styrning och praktik

Nya kursplaner och kunskapssyn kräver kompetensutveckling/fortbildning. Ny praktik avseende betygssättning. Ställer krav på uppdaterade lokala rutiner (, PKU (?) och kompetensstöd mm

Pga övergångsbestämmelser kommer skolor behöva hantera både gamla och nya regelverket under ett par år, parallellt.

11 kap. Anpassade grundskolan

Påverkas av: Prop. 2025/26:194, Prop. 2025/26:196, Prop. 2025/26:197

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Motsvarande ändringar som för grundskolan. Följdändringar till ny läroplans- och kursstruktur samt ny betygsskala.

12 kap. Specialskolan

Påverkas av: Prop. 2025/26:194, Prop. 2025/26:196, Prop. 2025/26:197

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Motsvarande ändringar som för grundskolan. Följdändringar till ny läroplans- och kursstruktur samt ny betygsskala.

13 kap. Sameskolan

Påverkas av: Prop. 2025/26:194, Prop. 2025/26:196, Prop. 2025/26:197

Summering konsekvens för styrning och praktik

Motsvarande ändringar som för grundskolan. Följdändringar till ny läroplans- och kursstruktur samt ny betygsskala.

15 kap. Gymnasieskolan – allmänna bestämmelser

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:194: 24, 26, 33, 22 b (ny)
Prop. 2025/26:195: 19 a
Prop. 2025/26:196: 20

Prop. 2025/26:197: 22, 24 –25 a (Ny) (flera paragrafer berörs)

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?
OBS övergångsbestämmelser

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Stöd (19 a §)	Mentorsbestämmelse justeras: *mentor* ska anmäla till rektor om behov av särskilt stöd behöver utredas (kopplat till 3 kap).	1 juli 2028
Utvecklingssamtal (20 §)	Utvecklingssamtal 1 ggr/år	1 juli 2028
Betyg (22, 25 §§)	Betyget 4 ska sättas på *yrkesprov* och gymnasiearbetet om eleven uppnår examensmålen	1 juli 2028
Betyg (24 §)	Ny betygsskala 1–10.	1 juli 2028
Bedömningssamråd (25 a §) Ny	Bedömningssamråd mellan lärare i avslutande nivåer	1 juli 2028
Undervisning (Följdändringar pga nya läroplaner och betygssystem mm)	Ändringar i bestämmelser kopplade till nya betygssystemet så som bedömningssamråd mellan lärare, ny bedömningslogik och nya strukturer i ämnesplaner Obs även stödundervisning i sv och ma samt möjlighet till enskild undervisning eller undervisning i mindre grupper. Nationella slutprov	1 juli 2028

16 kap. Gymnasieskolan – utbildningen på nationella program

Paragraf	Förändring och innebörd (kort)	Tillämpas
Betyg (27-28 §§)	Examen ska utfärdas om en elev i genomsnitt har betyget 4 eller högre på minst 2 250 av gymnasiepoängen, inklusive betyget 4 på gymnasiearbetet.	1 juli 2028
Betyg (29 §)	Behörigheten till gymnasieskolan ändras. Meritvärde på genomsnitt 4 krävs för nationella program. Samma krav för yrkes- och högskoleförberedande program. Meritvärdet ska utgöras av den sökandes betyg och resultaten från nationella slutprov, regeringen bemyndigas att ta fram ytterligare föreskrifter om meritvärdet	1 juli 2028

17 kap. Gymnasieskolan – introduktionsprogram

Paragraf	Förändring och innebörd (kort)	Tillämpas
Introduktionsprogrammen (2 §)	Programinriktat val avskaffas - följdändringar	1 juli 2030

Summering gymnasieskolan

Nya möjligheter och skyldigheter när det gäller stöd till elever. Nya regler för meritvärdesberäkning, både till och från gymnasieskolan. Meritvärdet ska utgöras av kalibrerade betygsvärden respektive resultat på nationella slutprov.
Ny betygsskala och krav på betygssättning vilket kräver ändrade ämnesplaner.

Konsekvens för styrning och praktik

Förändringarna kräver kompetensutveckling/fortbildning. Ny praktik avseende betygssättning. Ställer krav på uppdaterade lokala rutiner.

Pga. övergångsbestämmelser kommer skolor behöva hantera både gamla och nya regelverket under ett par år, parallellt.

18 kap. och 19 kap. Anpassade gymnasieskolan

Påverkas av: Prop. 2025/26:194, Prop. 2025/26:195, Prop. 2025/26:197

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Motsvarande ändringar som för gymnasieskolan. Följdändringar till ny läroplans- och ämnesstruktur samt ny betygsskala.

20 kap. Kommunal vuxenutbildning

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop 2025/26:194 : 6, 37 och 38 §§

Prop. 2025/26:197: 35 a, 36–37 a, 40 a och 40 b §§ och 29 kap. 19 c §

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Motsvarande ändringar som i övriga skolformer avseende kurs- och ämnesplaner samt betyg.		1 juli 2031
(3 kap. 12 m §) Ny	Tillgång till eller samråd med specialpedagogisk kompetens inom komvux införs.	1 juli 2028

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Motsvarande ändringar som i andra skolformer. Stärkt stödstruktur i komvux genom specialpedagogisk kompetens.

21 kap. Fjärrundervisning

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:193: 3

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Villkor (3 §)	Fjärrundervisning kan användas för elev som nekats tillträde till skolenheten enligt nya regler.	1 augusti 2026

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Vid fjärrundervisning för en elev som nekas tillträde till skolenheten undantas vissa krav, undervisning får ske i alla ämnen, utan handledare och ingen lokal behöver tillhandahållas.

22 kap. Distansundervisning

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:193: 1, 6 a (ny), 8 a (ny)

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Villkor (6 a, 8 a §§) Nya	Distansundervisning kan användas för elev som nekats tillträde; särskilda undantag från vissa villkor.	1 augusti 2026

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Vid distansundervisning för en elev som nekas tillträde till skolenheten undantas kraven om att huvudmannen måste ha tillstånd och att eleven ska få ersättning för resor.

23 kap. Entreprenad och samverkan

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:193: 12 c (ny)
Prop. 2025/26:198: 13 a § (ny)

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Entreprenad akutskola (12 c §) Ny	Entreprenad: undervisning i akutskola (tillfällig placering) kan överlämnas på entreprenad till annan huvudman under villkor.	1 augusti 2026
Entreprenad yrkesämnen (13 c §) Ny	Undervisning i yrkesämnen får överlämnas på entreprenad till andra huvudmän	1 juli 2026

Summering och konsekvens för styrning och praktik

Ökad möjlighet att lägga ut undervisning i akutskola på entreprenad.
Huvudmannaskapet för utbildningen kvarstår.

28 kap. Överklagande

Påverkas av: Prop. 2025/26:193, Prop. 2025/26:195

Berörda paragrafer (enligt lagförslagen)

Prop. 2025/26:193: 9
Prop. 2025/26:195: 16

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	**Förändring och innebörd (kort)**	**Tillämpas**
Överklagande omfattning (9 §)	Överklagande utökas till att omfatta beslut om nekat tillträde m.m.	
16 § (Prop. 195)	Överklagandekatalogen justeras p.g.a. ändrade stöd- och beslutstyper.	

Summering och konsekvenser för styrning och praktik

Överklagandestrukturen påverkas av nya beslutstyper och stödlogik.
Påverkar lokala rutiner.

29 kap. Övriga bestämmelser

Påverkas av prop 2025/26:197

Paragrafvisa detaljer – vad ändras?

Paragraf	Förändring och innebörd (kort)	Tillämpas
Överlämna uppgifter om betyg (19 c §) Ny	En huvudman för grundskola, specialskola och gymnasieskola ska till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådana uppgifter om betyg som behövs för att upprätthålla stabilitet i prov- och betygssystemet och inför beräkning av meritvärden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas och när de ska lämnas.	För aktuella skolformer gäller kravet från den 1 juli 2028 För kommunal vuxenutbildning gäller motsvarande krav från den 1 januari 2031